

JAN DOMINIK, JERZY WAŻNY

Ochrona surowca drzewnego przed deprecjacją powodowaną przez grzyby i owady

Защита древесного сырья от обесценивания в результате деятельности грибов
и насекомых

Wood protection against depreciation by fungi and insects

STRESZCZENIE

Jednym ze środków zmniejszenia deficytu drewna może być jego ochrona przed szkodliwym działaniem grzybów i owadów. Powinna ona być prowadzona konsekwentnie, poczynając od ścinki, aż do wytworzenia końcowego produktu. Szczególnie ważny jest początkowy okres manipulacji drewnem bezpośrednio po jego pozyskaniu, ponieważ w tym czasie surowiec najłatwiej ulega deprecjacji. Niestety, sposoby i środki stosowane w okresie od ścinki do przetarcia surowca nastawione są przede wszystkim na ochronę drzewostanów, a tylko marginesowo uwzględniają bezpośrednio zabezpieczenie surowca. Szcze-

gólnej wagi nabierają zagadnienia wczesnej ochrony surowca wobec możliwości wprowadzenia na skalę gospodarczą tzw. ścinki letniej.

Na tle tych rozważań autorzy referatu podają ogólny przegląd zasad ochrony surowca przed działaniem grzybów i owadów z grupy szkodników wtórnych oraz szczegółowo omawiają metody chemicznego zwalczania owadów uszkadzających drewno (zarówno typowych szkodników technicznych, jak i fizjologiczno-technicznych). Możliwości i zasady stosowania poszczególnych metod i środków zwalczania są zestawione według sposobu żerowania owadów i pory przeprowadzenia zabiegów, powiązanej z fazami rozwojowymi szkodników. Rozpatrywane są następujące możliwości:

- zwalczanie owadów doskonałych w okresie rójki,
- zwalczania larw żerujących pod korą,
- zwalczania larw i chrząszczy żerujących w drewnie,
- zwalczania owadów przygotowujących się do wylotu z drewna.

Każda z wymienionych możliwości odpowiada określonym gatunkom owadów lub grupom gatunków, każda też wymaga stosowania nieco odmiennych metod i środków walki.

W przeciwieństwie do dużej tolerancji, przy zabiegach mających na celu głównie ochronę drzewostanów (choć też przeprowadzanych na drzewnym surowcu), warunkiem efektywności zabiegów bezpośredniego zabezpieczenia surowca jest chemiczne traktowanie wszystkich sztuk (dłużyc, kłód itp.) podlegających zabezpieczeniu, i to na całej ich powierzchni.

Autorzy podkreślają konieczność zwiększenia troski o surowiec drzewny zarówno ze strony jego producenta, jak i odbiorcy, oraz celowość ścisłej współpracy w tym zakresie między leśnictwem i przemysłem drzewnym.

Краткое содержание

Одним из средств уменьшения дефицита древесины является защита древесного сырья от обесценивания в результате деятельности грибов и насекомых. Авторы указывают на необходимость последовательной защиты древесины от момента её заготовки до конечной обработки и приводят основные принципы защитной деятельности в отношении древесного сырья как заготовленного традиционными методами, так и сырья из экспериментально вводимой, так наз. летней валки. Авторы подробно рассматривают методы борьбы с насекомыми — техническими вредителями древесины.

Summary

The wood protection against depreciation caused by fungi and insects is one of the ways to reduce its deficit. The authors indicate the necessity of a consequent wood protection from the moment of logging up to the final processing, and give the main principles of proceeding with protection of wood, as well logged traditionally as logged experimentally in summer. The authors discuss in detail the methods of control of wood-destroying insects.